

broeders en gedachte
daanden aan Da
begrepen ze, dat hij
ent of iets van dien
maar door, zoo het
in hoofdwerk, waarbij
t middelpunt stond,
hoe allen, die, toen
de bladen verscheen,
gahie, door dezelfde
een vergadering werd
irgiden uit verschil-
Sikkel gearbeid had,
nwezig waren, kwam
e tot uiting,
een fonds te stichten,
om zooveel mogelijk
id van De Sikkel, en
zijn naam ook voor
toeken zou, hoe het
stroom in den naam
baar is gebleven,
u uit zulk een fonds
l de uitgave van ver-
en aantal grootere
den dood van Da
alle werden gevonden,
an worden getracht,
te, doch uitverkochte
n nieuw uit te geven,
erking komende arti-
chrijven te doen her-
lerde plaats door zulk
poogd, het werk van
rt te zetten, dat steun
gave van geschriften,
net de verklaring van
komstig de Gerefor-
mité:
OSHEIDE, Amsterdam
A, Zaitvoort
Amsterdam
SHIDE, Amsterdam
terdam
Heemstede
Utrecht
Schiedam
venhage
ravenhage
jlaart (Fr.)
graafmaer
plan lijkt ons uit-
om van harte aan.
Dr. H. H. K.
tel.
KE TOEKOMST EN DE
— Rotterdam 1920.
n van de vrouw is het
g door De. SIKKEL,
den.
en daad van pietist
dine nalatenschap van
der pers te zenden en
verricht waarmee hij
vorven op den dank
en in wat zijn vader
e nu in druk vastge-
aan waarde, wijl het
hoefte aan verbelde-
de groote toekomst,
heden al meer ont-
an de vrouw in die
oger waarde, omdat
dering tracht te geven
ord.
van deze sleizinge
oen zien het verstaan,
en van de groote
a der vrouw in die
heden.
en door den wereld-
ing van verwoesting
gekome, alle levens-
ndring.
e trekken, maar toch
e duidelijk uitkomt,
24: 6-8 wordt daarna
zouden de teekenen
u, dat het einde nu
s volgen moet in de
st van Christus.
e volle tegenstelling
rist en den Christus".
" (Openb. 13: 14;
24: 21-31).
elling tusschen den
s komt ook die tus-
manicpeerde wereld-
Christelijke leven",
chenwereld de eigen-
den volle branden
ster eeuw is dan ook
jken en vreeselijken
en al staat het ook
lig verband, ook als
r meerdere voorgin-
wereldondergang, we
een nieuwen tijd, van
ten van idealistische
ds licht leeft en
zien dan ook een
s, 10-13).
nu reeds heenwijst,
a van het vrouwen-
g over tot: de vrouw
enleven reeds heen-

wijst in kleeding en gedrag, in vrijheid van
beweging, in bekleden van allerlei maatschap-
pelijk beroep en deelneem ook aan het Staats-
leven, wordt dan in bijzonderheden beschreven,
op p. 13-15.
In deze beweging naar de groote toekomst
van het saamleven, moet nu door Christenen,
zoo mannen als vrouwen, „voor het waarsachtige
recht en de eer en de plaats van de vrouw, en
voor het nieuwe maatschappelijke vrouwen-
leven, naar de heilige beginselen, worden
„gemaakt, gepleit en gewerkt“.
„Ep“, zoo schreef SIKKEL, „ook mijn woord
is hier voor dit vrouwenleven“ (p. 16).
Bij wat in die groote toekomst „de Vrouw“,
of het „nieuwe, het vrijgemaakte vrouwenleven“,
zijn zal, doet zich een tegenstelling op.
Een tegenstelling, die, zoo SIKKEL haar zag,
zijn typeerde in het *Tweeterlei vrouwenleven*,
zijn vinden in de OPENBARING (p. 16-21).
Met het eene „de Heer“ uit Openb. 17 en 18,
teekent ons de Schrift „het groote wereldrijk
der eene menscheit in de periode der volen-
ding, het Babylon der Voleniding, — en in het
andere „de Bruid des Lams“, uit Openb. 19,
„de waarschijnlijke Gemeente van den Heere Jezus
Christus in den voleniden wereldrijd.“ (p. 19).
„Het vrouwenleven“, schreef SIKKEL, „typeert
hier heel het tweeterlei leven in de menschen-
gemeenschap, maar het doet daarmee „stellig
ook uitkomen den tweeterlei grooten, overgrooten
invloed van het vrouwenleven in de wereldvol-
eniding“ (p. 19).
En in verband met „het vrouwenleven in de
toekomst“, schreef hij op het einde van dezen
pasta, en alroer weer terugkomend op de
tegenstelling in de „vrouwen-emancipatie“: „De
geestelijke tegenstelling tusschen de wijding aan
den Heere naar zijn Woord, en de wijding aan
het onheilge wereldbedoeien, moet dan ook
in het opkomende nieuwe maatschappelijke vrou-
wenleven aansporen gelden, gevorderd en be-
vorderd worden; en die geestelijke tegenstelling
moet voor ons, Christenen, de *keur* van ons
oordeel over het nieuwe optreden der vrouw in
de levensbeweging bepalen.“ (p. 21).
Met dit „keur“ is dan een norm of richtsnoer
aangegeven, waarnaar het nieuwe optreden der
vrouw in de samenleving is te beoordeelen.
Alvorens tot die beoordeeling over te gaan
wijde SIKKEL enkele bladzijden aan wat hij
noemde: „het mysterie der vrouw in het mens-
chenleven“ en waarbij hij het oog had op
„de verborgenheid die in het hart der vrouw
is en waaruit dan in de groote toekomst zich
zoowel het goede als het kwade zal openba-
ren“ (p. 21-30).
De zoeven genoemde beoordeeling zet dan
in op p. 30.
„Het nieuw maatschappelijke vrouwenleven
mag en kan het wesen der vrouw, haar vrouwe-
zijn niet veranderen noch aantasten“.
Het „de gelijke zijn van den man“, is een
dwaasheid.
Naar scheppings-ordinantie „shulpe tegenover
den man, en dat alroer in de eerste, de primitie-
ve, gemeenschap, is de vrouw „sint haar wesen
maatschappelijke“. Het schoonst komt dit ma-
schappelijke of sociale uit „in de echte innigste
liefdegemeenschap met den man van haar hart
en dan „s66 in den echt, in het gezin, in het
moederschap“. Hier wordt dan gewezen op „den
geest der verleiding, die thans in de vrouwen-
emancipatie doorwerkt; op al wat met de roep-
ing der vrouw naar Gods ordinantie in tegen-
stelling is.
Maar aan de andere zijde „zal de gedachte van
dienstbaarheid der vrouw in knechtelijken zin
overwonnen moeten worden“ (p. 32).
Van het zoo actief als passief *Kiesrecht* der
vrouw op politiek gebied, blijkt uit deze lezing
dat SIKKEL een voorstander was. Hij achtte het
plicht voor de vrouw van haar stemrecht gebruik
te maken „opdat de menschengemeenschap niet
overgeleverd worde aan hen, die God verzaaken“.
En „wat haar verkiezing in Raden en Staten
aangaat“, kan en zal die noodig zijn wanneer
ook daar „het leven roept om *Vrouwenraad*“.
(p. 34).
Wijl een huwelijk aangaan „bij wijze van
broodwinning of levensverzekering“, beneden de
eere der vrouw is, — achtte SIKKEL het goed
en noodig, dat de meisjes zoo opgevoed worden,
dat „ij, — wijl niet alle vrouwen kunnen noch
moeten huwen, — buiten het huwelijk met eere
kunnen leven“ (p. 35).
Het „shulpe tegenover“, wordt hier dan een
breeder strekking gegeven dan enkel van „shulpe
tegenover den man“.
„Geen beroep en geen arbeid met eere, waarin
het vrouwelijk leven zich geven kan en wil, zijn
daarom aan de vrouw als medewerkster te ont-
zeggen“.
„Zij mag studeeren en doceren, kantoorwerk
doen en vak-leiden, schrijven en pleiten“ (p. 36).
„Toch“, zoo wordt hier aan toegevoegd, „zal
de vrouwelijke eigen keur hier ook onderscheiding
moeten maken. Het hart der vrouw houdt zooveel
mogelijk het *huislijk* leven vast; maar haar
talent en haar kracht moeten ook naar buiten
werken in overeenstemming met haar hart. En
haar eer is teer“.
In verband met de vrijmaking der vrouw
komt ook ter sprake „de plaats en het recht
der vrouw in de *bijzondere Christelijke* gemeen-
schap en in de *Kerk des Heeren*“ (p. 38).
Bij het eerste gaat het over de vrouw in het
werk der „christelijke barmhartigheid“ en worden
dan Evangelie en Zending besproken. Zij
blijve hier ook „shulpe tegenover den man“,
maar daarom juist is haar vrouwelijk mede-
oordeel hier niet uitgesloten.
Wat het tweede betreft: de KERK, schreef
SIKKEL: „De Dienst des Woords, het Ouder-
lingschap en het Diaconaat behoeven stellig ook
het oordeel der vrouw en haar medewerking;
en de nood, de *welstand* van de ambtsbediening
in de Kerk des Heeren kunnen daarom ook dit
oordeel en deze medewerking der vrouwen ver-
dieren in het *kerkelijk stemrecht* der vrouw.
In het slot van de lezing schreef SIKKEL:
„Groot zal de toekomst worden, en groot het
vrouwenleven in de toekomst. Groot in gevaar
en groot in kwaad. Maar ook zeker groot in
genade voor de vrouw, en groot in zegen door
de vrouw“.
En hij eindigt dan met nog eens te verwijzen
naar het tweeterlei Vrouwenleven in de *JOHAN-
NES OPENBARING* getekend.
Ook wie zich niet in alles wat De. SIKKEL
omtrent het „Vrouwenvraagstuk“ in zijn lezing
uitsprak, kan vinden, zal toch goed doen met
dit boekje, van even 40 bladzijden, kennis te
maken. In sommige opzichten zal het zijn in-
zicht in dit „probleem“ zeker verhelderen, en
in andere opzichten zal het, omtrent eigen meen-
ingen van die SIKKEL afgewende, zoogel-
ken wijziging brengen, dan toch tot nadere be-
zinning op de juistheid der meeningen aandrin-
gen.
Wanneer De. SIKKEL over de „problemen“
sprak was het belangrijk genoeg om naar hem

te luisteren. Ik breng dan ook mijn dank aan
den zoon, die, door het doen-uitgeven van dit
boekje, zijn vader tot zooveel ruimer kring dan
bij diens leven, nog over „de groote toekomst
en de vrouw“ doet spreken nadat hij gestor-
ven is.
Buitenland.
N.-Amerika. De Interchurch World
Movement van de baan.
De beweging om alle Kerken te doen saam-
werken, ten einde de Christelijke beginselen
weder tot eere te brengen en het werk der in-
en uitwendige zending met kracht aan te vatten,
is ten slotte op een mislukking uitgeploosd.
Sommigen in de nieuwe wereld zijn van oordeel,
dat wanneer de beweging gereorganiseerd werd,
het mogelijk zijn zou om iets goeds te oogsten
uit de ervaring, die verkregen werd ten koste
van zooveel geld en uit de jammerlijke teleur-
stelling voortvloeiende.
Een Amerikaansch predikant heeft de voor-
waarden genoemd en de lijnen aangegeven,
waarop een sterker organisatie kan gevorderd
worden, waarin tevens daigene duidelijk wordt
aangegeven wat de Interchurch Movement deed
tumelen. Zij luiden aldus:
10. De beweging moet zich geheel buiten
de politiek houden.
20. Zij mag geen hulp vragen van onbekeerde
mensen.
30. Zij moet in de stukken die van haar
uitgaan, een meer geestelijken en schriftuurlijken
toon aanslaan.
40. Zij moet de „amusement business“ op-
geven, d. w. z. zij zal niet mogen werken
door middel van het geven van gelegenheden
tot het bijwonen van vermakelijkheden.
50. Zij moet zich zuiveren van de aanklacht,
dat zij een kerkelijke autocratie zoekt te vesti-
gen of dat de beweging daartoe leidt.
60. Zij moet zich ontdoen van niet-evange-
lische leiders, m. a. w. zij behoort geleid te
worden door orthodoxe mannen.
In deze woorden komt helder aan het licht,
waarin de zwakheid der beweging gelegen was.
Zou de petroleumkoning Rockefeller, die
miljoenen over had voor de mislukte beweging,
ook deelneem aan een nieuwe beweging, onder
de bovenstaande voorwaarden? De retenering
bij het ontwerpen van de beweging was: de
oorlog werd door de geallieerden gewonnen toen
er eenheid van actie tegen den vijand ge-
boren werd, daarom moeten de Kerken zich
verbinden om saam op te trekken tegen de
vijanden van het Christendom. Maar zag hij
niet over het hoofd, dat er eerst vereniging
met den Heere moet zijn, wil men onderling
verenigen? WINCKEL.

Da. Breukelaar leest het advies der Com-
missie over het rapport van de Depu-
taten tot de verzorging van de
verstrooide Gereformeerden in
onze Oost-Indische bezittingen.
De Synode besluit:
1e. De Deputaten voor de geestelijke be-
arbeiding van de verstrooide Gereformeerden in
Ned.-Indië te déchargeeren voor al hun be-
heer;
2e. aan de te benoemen Deputaten ad hoc
op te dragen de Kerken, die nalatig zijn in
het zenden van eene collecte of bijdrage, na-
mens de Generale Synode hiertoe met nadruk
op te wekken.
Eveneens leest Da. Breukelaar het advies
over de bestemming van een gift,
indertijd gegeven voor een post
op de buitenbezittingen. De Synode
besluit:
De gelden, die zijn ingekomen voor de vestig-
ing van een nieuwen post op de Buitenbe-
zittingen, worden bestemd voor den arbeid op
Soemba in deze voege dat:
a. f 2300 zal worden afgedragen aan de
Deputaten voor de Zending op Soemba voor
het tekort dier zending;
b. en het resterende zal gebruikt worden
ten behoeve van de oprichting der Opleidings-
school op Soemba.
Ten slotte leest Da. Breukelaar het advies
over het finantieel verslag der
Zendings-Deputaten. De Synode be-
sluit:
1e. dankbare waardeering uit te spreken
voor al den arbeid, door wijlen den heer L. G.
Weisz tal van jaren geheel belangeloos ten
dienste van de Zending verricht;
2e. de Deputaten voor de Zending onder
de Heidenen en Mohammedanen te déchar-
geeren voor hun arbeid naar Art. 18, al. 2 der
Zendingsorde;
3e. aan de heeren De Bruijn, Weisz en F.
D. Theije dank te betuigen voor den arbeid
door hen als quaestoren verricht;
4e. eveneens dank te zeggen aan de Hee-
ren H. v. d. Grampel, H. D. v. Meijerfeldt en
R. C. v. Vulpen voor het nazien van de admi-
nistratie der Generale kas;
5e. nogmaals al de kerken ernstig op te
wekken zich te houden aan de bepalingen, dat
van alle inkomsten van de zending zonder
eenige uitzondering 10 pct. moet worden ge-
stort in de Generale kas der zending;
6e. aan de te benoemen deputaten voor de
zending op te dragen in de plaats van 1e, 2e
en 3e quaestor thans slechts een 1e en 2e
quaestor te benoemen en deze te instrueren;
7e. ter uitvoering van Art. 18 al. 2 der
Zendingsorde aan de te benoemen Deputaten
voor den Zending dezelfde instructie voor de
beheer der Generale kas te verstrekken als de
vorige Synode aan hare Deputaten gaf (zie
Acta Synode 1903, Art. 130);
8e. aan de te benoemen Deputaten voor de
Zending last te geven, van de voor een „een
nieuw post op de Buitenbezittingen“ inge-
komen gelden f 2300 af te dragen voor de
Zending op Soemba en het resterende van die
gelden te gebruiken voor de oprichting
der Opleidingschool te Soemba;
9e. de te benoemen Deputaten voor de
Zending te machtigen desnoodig in de komende
drie jaren drie maal een extra collecte van
de kerken te vragen ten behoeve van de Gene-
rale kas;
10e. aan de te benoemen deputaten voor de
zending in navolging der vorige Generale
Synode, machtiging te verleenen om in geval
van bestelle noodzakelijkheid ter voorkoming
van stagnatie in den gang der zaken kasgeld
op te nemen voor rekening van de gezamen-
lijke kerken tot een maximum van f 15000.
Prof. Honig brengt het eindrapport
uit aangaande de zaken der
Zending. Aangenomen wordt het voorstel
der Commissie:
1e. de Synode keure goed alle handelingen
van de Deputaten, voor zoover zij nog niet
door haar behandeld zijn;
2e. de Synode betuige haren warmen dank
aan de Deputaten voor de Zending voor hun
veelvullenden arbeid;
3e. de Synode déchargeere de genoemde
Deputaten.
Middagzitting.
De Middagzitting wordt aangevangen met
het zingen van Ps. 100: 2.
Da. Koopmans rapporteert omtrent een ver-
zoek van Prof. Dr. G. Antal om een aanbe-
veling voor een collecte ten bate der Honga-
arsche Gereformeerde Kerk
In verband met het reeds genomen besluit
te aanbeveling van de opwekking tot financieel
steun door Prof. Sebastien, stelt de com-
missie voor om het verzoek van Prof. Dr. G.
Antal om steun voor de Hongaarsche kerk
voor kennisgeving aan te nemen.
De Synode besluit dienovereenkomstig.
Verder rapporteert Da. Koopmans over de ge-
estelijke verzorging onzer militair-
ren, alsmede over een missive van Da. T. J.
Hagen ter zake van deze verzorging.
De Commissie doet de volgende voorstellen
welke na wijziging aldus door de Synode wor-
den aanvaard.
1e. Den Deputaten worde dank gezegd
voor hun veelvuldigen arbeid in het belang
onzer militairen gedurende den mobilisatie-
tijd.
2e. De Synode spreke haar dankbare
waardeering uit aan die kerken, die zoo her-
haaldelijk hare predikanten hebben afgestaan
voor den predikdienst en voorts ook gesteund
hebben met stoffelijke bijdragen.
3e. De Synode wekke de kerken in garni-
soensplaatsen op, om toe te zien dat de mili-
tair van Geref. huize geen gebruik maken
(geenoudzaak of vrijwillig) van de geestelijke
verzorging van legerpredikanten, die niet zijn
van ons geloof.
4e. De Synode benoeme een vijftal Depu-
taten ter bevordering van den
geestelijken arbeid onder de militair-
ren met opdracht:

a. om de kerken te vertegenwoordigen bij
de legerautoriteiten en bij de Hooge Overheid,
betreffende de geestelijke belangen onzer mili-
tairren;
b. om eveneens in overleg met de garni-
soenskerken en de predikanten aldaar, de vol-
gende Synode te dienen van inlichtingen en
advies betreffende het instituut van legerpre-
dikanten en de houding tegenover dat institu-
tuut aan te nemen, en van een en ander een
half jaar van tevoren mededeeling te doen aan
de kerken;
c. de gelden, die nog in kas zijn, te be-
heeren;
5e. De Synode stelde de missive van Da.
Hagen, gewezen veldprediker, in handen der
te benoemen Deputaten, om met wat hij voor-
stelt winste te doen.
Da. Meijering brengt rapport uit omtrent
een voorstel van de classis 's-Hertogen-
bosch, beoogende een weg aan te wijzen,
waardoor het den kerken mogelijk wordt ge-
maakt, Dienaren des Woords te onderhouden
of te beroepen, zonder dat het kindertal een
bezwaar behoef te zijn.
De Synode verenigt zich met de volgende
voorgestelde conclusiën:
De Generale Synode, ofschoon erkennende
a. dat het elsch der H. Schrift en van de
Kerkenordeering is, dat bij de vaststelling der
traktementen van de Dienaren des Woords re-
kening wordt gehouden met de grootte van het
gezin des Dienaars; alsmede
b. dat de tegenwoordige tijdsomstandighe-
den den kerken tot nauwgezette beloving van
dezen elsch tegenover hare Dienaren moeten
nopen;
en,
c. dat, waar de behoeften van het gezin
ons Dienaars, uit oorzaak van het kindertal,
waarmede hij van God gezegend is, een meer-
der inkomen vereischen, dan de plaatselijke
kerk bij machte is te geven, de kerkeraad zich
moet schuldig weten, in den aangewezen ker-
kelijken weg de noodige hulp te zoeken;
besluit evenwel:
op het voorstel van de classis 's-Hertogen-
bosch, „om een weg aan te wijzen, waardoor
het den kerken mogelijk wordt gemaakt, Diena-
ren des Woords te onderhouden of te be-
roepen, zonder dat het kindertal een bezwaar
behoef te zijn“, niet in te gaan.
Oudl. Feitsma rapporteert over het rapport
van de archiefbewarende kerk.
Dienovereenkomstig besluit de Synode:
a. den kerkeraad dank te betuigen voor
den arbeid, door hem verricht, en de kerk
van Amsterdam opnieuw aan te wijzen als ar-
chiefbewarende kerk;
b. den kerkeraad te verzoeken een deskun-
dig onderzoek te doen instellen naar de oor-
zaak der vochtigheid in de brandvrije kluis,
en deze, zoo mogelijk, te doen wegmeen.
Da. H. Meijering rapporteert over een voor-
stel van de Part. Synode van Noord-Holland
bedoelende weder contact te zoeken met de
groepen van Gereformeerde belijdenis, die onder
andere kerkformatie leven. De conclusie
die door de Synode wordt overgenomen, luidt:
De Generale Synode
in aanmerking nemende haar besluit in
zake „uitbouw“ van de Belijdenis, en het man-
daat der Deputaten hiervoor aangewezen, be-
paaldelijk wat betreft de voorgenomen correspon-
dentie te deser zake met Geref. kerkengroep
open binnen ons vaderland;
spreekt uit, het onder de gegeven omstan-
digheden niet raadzaam te achten, op het
voorstel van Noord-Holland nader in te gaan.
Da. Schweizer rapporteert over een voorstel
van Dr. Dijk betreffende de wijze van be-
rekening der pensioenen naar art. 13
K. O. voor predikanten die hun 70e levens-
jaar of hun 40e dienstjaar nog niet hebben
volbracht.
Nadat in de bespreking gewezen is op den
noodtoestand, waarin deze Dienaren geraken,
besluit de Generale Synode overeenkomstig het
rapport:
1e. het voorstel van Da. K. Dijk thans niet
in behandeling te nemen;
2e. het voorstel in handen te stellen van de
Deputaten die zullen hebben te overwegen, of
herziening van de Utrechtseche regeling voor
de uitvoering van art. 13 K. O., mogelijk en
wenschelijk is;
3e. aan deze Deputaten tevens ter over-
ging te geven de vraag of hij de vaststelling
der weduvenpensioenen der Middelburgsche
bepalingen behooren te vervallen, en alle we-
duwen het volle pensioen zullen moeten ont-
vangen;
4e. aan de Deputaten op te dragen hun
rapport aan de kerken toe te zenden.
In zake eenige bezwaarschriften, wordt door
de Synode beslissing genomen.
De Praeses deelt mede, dat als drukker voor
alle rapporten van Deputaten tot aan de Synode
van 1923 is aangewezen de heer J. H.
Kok, te Kampen.
Onderscheiden zaken van formeelen aard
worden geregeld.
Aan het Moderamen worden onderscheiden
opdrachten gegeven.
Daarna overgaande tot sluiting van de Synode
spreekt de Praeses een woord, waarbij
hij een terugblik werpt op de zegeningen, die
hij van den Heere in deze Synode ontvingen,
op de liefde en eenigheid waarin zij mocht
samenzijn en arbeiden. Hij wijst op de droe-
ve noodzakelijkheid waarin de Synode
moet besluiten de afzetting van een Dienaar
des Woords te bekrachtigen, dien wij zoo
gaarne hadden behouden. Wat de gevolgen
zullen zijn in ons Kerkelijk leven weten wij
niet. Het kon wel eens zijn, dat een zoo een-
parig beslissing der Synode sterking gaf aan
onvaste zielen. Ons werk was zeker niet vol-
maakt; men zal ons daaraan ook wel herin-
neren. Gereleveerd wordt in het bijzonder de
arbeid voor de Zending en de aanwezigheid
van vier missionaire dienaren en een der artsen.
Voorts brengt hij een woord van dank aan
de Kerk van Leeuwarden, en aan alle broeders
en zusters, die in enig opzicht de Synode

hebben gediend, de gastheeren en gastvrou-
wen, de leden van het Moderamen, de Depu-
taten en Rapporteurs, de Hoogleraren, de
gasten. Maar bovenal een woord van dank aan
den Heere en van hope voor de toekomst.
De Assessor richt tot den Praeses een woord
van dank voor zijn leiding. Waerlijk niet uit
gewoonte. Hij schetst deze leiding in haar ken-
merkende trekken, en spreekt ten slotte een
hartelijken wensch voor des Voorzitters per-
soon en arbeid. Hij gewaagt met erkentelijk-
heid van de ontvangst door de Kerk te Leeu-
warden, van de gastvrijheid, van de goede
diensten van allen, die voor de lichamelijke
behoefden van de Synodeleden zorg droegen,
ook tusschen de zittingen.
Prof. van Gelderen spreekt een woord van
dank namens de praesidieerende Hoog-
leraren; hij alle scheiding soms tusschen
kerk en wetenschap (ook de theologische) was
de hartelijke eenstemmigheid in deze Synode
verkwikkend en verheldend.
Daarna heft de vergadering aan in Psalm
66: 10, waarbij alle leden van hun plaatsen
opstaan.
De Praeses besluit de Synode met een hart-
telijk dankgebed.
De volgende benoemingen geschieden:
Voor den arbeid onder de
verstrooide Gereformeerden in Ned.
Oost-Indië: Hs. Bos, Rotterdam, H. Collin,
's-Gravenhage, Dr. K. Dijk, 's-Gravenhage, P. L.
de Gaay Fortman, Bunschoten, A. W. F.
Idenburg, 's-Gravenhage, Dr. G. Keizer, Tiel,
Dr. J. C. de Moor, Utrecht.
Voor de zending onder de Joden:
Da. H. C. v. d. Brink, Da. J. Douma, 's-Graven-
hage (met de samenroeping belast), Da. J.
J. Miedema, Groningen, Da. J. P. Tazelaar,
Weesp, Da. J. D. v. d. Velden, Rotterdam.
Voor de bijwoning van classica-
le examina in Bentheim en Oost-
Friesland: Dr. W. A. van Es, Leeuwarden,
Da. B. W. Laman, Assen, Da. M. Meijer-
ring, Delfzijl, Da. C. L. F. van Schelven, Wa-
gingen, Da. N. Dunssema, Nieuw-Amster-
dam.
Voor Depp. naar Art. 4 Zendings-
orde: voor Land- en Volkenkunde: Prof. Honig,
Kampen en Prof. van Gelderen, Amster-
dam, voor de gesch. der Zending: Da. H. Dijk-
stra, Rotterdam en Dr. J. Hania, Geldermalsen,
voor de theorie der Zending: Prof. Kuyper,
Amsterdam en Prof. Hoekstra, Kampen,
voor de Elenctiek: Prof. Geeink, Amsterdam
en Prof. Bouwman, Kampen.
Voor Depp. naar Art. 13 D. K. O.:
Da. D. Pol, Boskoop (met de samenroeping be-
last), Da. A. Schweizer, Buiksloot, Da. D. P.
Koopmans, Sneek, G. J. Brugama, Leeuwarden,
G. Brink, Beiden.
Voor de opstelling van het leer-
boek voor catechisatie en school:
Prof. Hoekstra, Kampen, Da. J. H. Landwehr,
Rotterdam, H. J. van Wijlen, Amsterdam, Secun-
dus: Prof. Grosheide, Amsterdam, Da.
A. de Geus, Lemmer, J. Meima, Groningen.
Voor de herziening der lithurgi-
sche geschriften, de uitbrei-
ding der gezangen en de opstel-
ling der vragen voor de openba-
re belijdenis: Prof. Aalders, Amsterdam,
Prof. Bouwman, Kampen, Prof. Hoekstra,
Kampen, Dr. J. C. de Moor, Utrecht, Da. A.
H. van Minnen, 's-Gravenhage, A. J. L. van
Beek Calkoen, 's-Gravenhage.
Voor de overweging van een an-
dere regeling naar Art. 13: Prof.
Kuyper, Bloemendaal, Da. H. Meijering, Kat-
wijk aan den Rijn, Dr. J. Hania, Geldermalsen.
Voor Depp. voor de oefening van
het verband met de Theol. Fac.
der V. U.: Da. W. Breukelaar, Zaandam, Da.
P. J. W. Klaraamer, Hilversum, Dr. J. C.
de Moor, Utrecht; Da. J. D. v. d. Munnik,
Leeuwarden, Secundi: Da. J. H. Landwehr,
Rotterdam, Dr. J. Hania, Geldermalsen, Da.
J. J. Miedema, Groningen.
Voor Depp. voor de Zending: Da.
J. D. v. d. Munnik, Leeuwarden, Da. A. de
Geus, Lemmer, Da. H. Scholten, Zuidhorn, Da.
H. Dijkstra, Rotterdam (met de samenroeping
belast), Da. C. W. Th. Ploos van Amstel,
Steenwijk, Da. Sluyter, Maassluis, Da. W.
Breukelaar, Zaandam, Da. D. Pol, Boskoop,
Da. J. Krüger, Maarsse, Dr. J. Hania, Geldermalsen,
Da. G. F. Kerkhof, Souburg en Da.
L. G. Goris, Zevenbergen.
Voor den uitbouw der belijdenis:
Prof. Honig, Kampen, Prof. Kuyper, Amster-
dam (met de samenroeping belast), Prof. Rid-
derbos, Kampen, Dr. K. Dijk, 's-Gravenhage,
Da. H. W. Laman, Assen, Da. K. Fehrbout,
Amsterdam, Secundi: Prof. Bouwman,
Kampen, Prof. Grosheide, Amsterdam, Prof.
Aalders, Amsterdam, Dr. W. A. van Es, Leeu-
warden, Da. C. B. Bavinek, Rotterdam, Da. J.
D. v. d. Munnik, Leeuwarden.
Voor de correspondentie met de
buitenlandsche kerken: Prof. Lind-
boom, Kampen, Da. B. van Schelven, Amster-
dam (met de samenroeping belast), Dr. G.
Keizer, Tiel, Da. J. C. Bullmann, Utrecht, A.
W. F. Idenburg, 's-Gravenhage.
Voor de bevordering van den ar-
beid onder de militairen: Da. J.
Gispin, Groningen, Da. J. de Vries, Tilburg,
Da. H. A. van Minnen, 's-Gravenzanda, Da. T.
J. Hagen, Nieuwe-Pekela, Oudl. van Helden,
's-Gravenhage.
Voor de verbetering der predi-
kants-traktementen: Prof. Lind-
boom, Kampen, Dr. J. Hania, Geldermalsen,
Prof. Kuyper, Amsterdam, A. J. L. van Beek
Calkoen, 's-Gravenhage, L. de Vries Hz., Ha-
ren.
Voor de correspondentie met de
Hooge Overheid: Prof. Bavinek, Am-
sterdam (met de samenroeping belast), H. Col-
lijn, 's-Gravenhage, Prof. Bouwman, Kampen,
Secundi: A. W. F. Idenburg, 's-Graven-
hage, Prof. Kuyper, Amsterdam, Da. B. van
Schelven, Amsterdam.